

Новотенко І.В., доцент кафедри економіки і права НУХТ

Novoitenko I.V., docent of faculty of economy and the right NUFT

Новотенко И.В., доцент кафедры экономики и права НУПТ

**ПРОГРАМА   НАВЧАЛЬНОЇ   ДИСЦИПЛІНИ   «ОСНОВИ
ПІДПРИЄМНИЦТВА»**

WORK PROGRAMM OF THE DISCIPLINE «BASICS OF THE BUSINESS»

**ПРОГРАММА   УЧЕБНОЙ   ДИСЦИПЛИНЫ   «ОСНОВЫ
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА»**

Ключові слова: підприємство, реєстрація, банкрутство, ліцензія, патент, сертифікація, розрахункові операції, договір, зовнішньоекономічна діяльність, захист прав споживачів

Key words: company registration, bankruptcy, license, patent certification, settlement operations, contract, foreign trade, consumer protection

Ключевые слова: предприятие, регистрация, банкротство, лицензия, патент, сертификация, расчетные операции, договор, внешнеэкономическая деятельность, защита прав потребителей

2011 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор _____ проф. Іванов С.В.
(Підпись, прізвище, ініціали)
«____» _____ 2011 р.

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни “Основи підприємництва”

Напрям 6.140101 «Готельно-ресторанна справа»
(Шифр, назва)

Факультет Технології оздоровчих продуктів та готельно-ресторанної справи

Кафедра Економіки і права

Форма навчання	Курс	Чверть (для dennої форми навчання) або семестр	Всього	Кількість годин					Контроль навчальної роботи студентів	
				аудиторних занять		самостійної роботи				
	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	Індивідуальні завдання (кількість завдань і загальна кількість годин)		Підготовка до аудиторних занять				
	Реферати і розрахунково-графічні роботи	Курсові проекти (роботи)	Контрольні роботи				Модульний (кількість модулів у кожній чверті)		підсумковий (чверть або форма контролю)	
Заочна	II	III	72	4	2			10	56	Диф. залік

I. ПРЕДМЕТ І МЕТА ДИСЦИПЛІНИ, ЇЇ МІСЦЕ І РОЛЬ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

“Основи підприємництва” передбачає вивчення правових норм, що регулюють відносини в процесі легітимації та провадження підприємницької діяльності, і є одною з провідних навчальних дисциплін економіко-правового спрямування. Під час його вивчення студенти мають можливість здобути фундаментальні знання з усіх галузей права України, нормами яких регулюються відносини в сфері провадження підприємницької діяльності. “Основи підприємництва” як навчальна дисципліна спрямована не тільки на формування у студентів правосвідомості та правової культури, але й правової освіченості щодо системи побудови, особливостей реєстрації, ведення і міри відповідальності в процесі провадження підприємницької діяльності, формування рис патріота-громадянина України.

Мета: формування системи знань з основ підприємництва, що базується на опануванні студентами сукупності норм конституційного, господарського, адміністративного, цивільного, міжнародного галузей права, що регулюють відносини в сфері підприємництва; засвоєння методів правового регулювання підприємницької діяльності; з'ясування зasad правового забезпечення підприємницької діяльності.

Завдання: формування правової свідомості та правової культури студентської молоді, формування системи знань студентів щодо: порядку легалізації ведення підприємницької діяльності, правового статусу окремих видів суб’єктів підприємництва, порядку відкриття рахунків у банках України і форми безготівкових розрахунків, особливості ведення зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності, правові засади захисту від недобросовісної конкуренції, правові норми антимонопольного законодавства та законодавства про рекламу, правове забезпечення захисту прав споживачів та відповідальності за порушення законодавства в сфері товарообігу.

Предмет: правові відносини в процесі легалізації та провадження підприємницької діяльності.

Роль: в системі навчальних дисциплін економіко-правового спрямування вона є основною у правовій підготовці студентів.

Дисципліна «Основи підприємництва» базується на основних положеннях дисциплін «Господарське право», «Цивільне право», «Економіка підприємства», «Фінансове право», «Банківське право», «Адміністративне право». Знання з зазначених вище курсів дозволяють студентам засвоїти теоретичні положення за даним курсом, аргументовано підходити до організації власного бізнесу, приймати правильні управлінські рішення.

II. ЦІЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ цілі	Зміст цілі
1. Студент повинен знати	
1.1	Об’єкт, предмет, мету, джерела підприємницького права, його місце у системі права
1.2	Норми державного регулювання підприємницької діяльності
1.3	Поняття і завдання легітимації суб’єктів підприємницької діяльності, особливості ліцензування та патентування певних видів підприємницької діяльності
1.4	Види підприємств в Україні, порядок зупинення діяльності, порядок відновлення платоспроможності боржника або визначення його банкрутом
1.5	Поняття оренди та лізингу
1.6	Поняття кредитування і кредитів, форму кредитного договору
1.7	Норми антимонопольного законодавства
1.8	Порядок ведення зовнішньоекономічної діяльності

1.9	Норми законодавства про захист прав споживачів
1.10	Поняття та види недобросовісної конкуренції
1.11	Норми законодавства про рекламу
1.12	Поняття та види зовнішньоекономічних договорів
1.13	Поняття господарського договору
2. Студент повинен вміти	
2.1	Застосувати теоретичні знання і приписи нормативно-правових актів у практичному житті, виробничо-службовій діяльності для організації і провадження підприємницької діяльності відповідно до законодавства України;
2.2	Аналізувати ситуації, що виникають в процесі провадження підприємницької діяльності, та приймати рішення щодо їх правомірності;
2.3	Користуватися новими нормативно-правовими актами для розширення свого правового кругозору, підвищення правової культури та вирішення питань, що виникають у практичній діяльності.
2.4	Визначати та запобігати порушенням прав споживачів
2.5	Аналізувати положення чинного законодавства у сфері підприємництва
2.6	Розв'язувати ситуаційні задачі щодо провадження підприємницької діяльності
2.7	Визначати організаційно-правову форму підприємств, врахувати особливості їх правового статусу
3. Студент повинен мати навички	
3.1	Застосовувати набуті знання з підприємницького права при укладанні договорів оренди, лізингу, кредитних угод, зовнішньоекономічних договорів
3.2	Підготовки документів для реєстрації підприємства, отримання ліцензії, торгового патенту
3.3	Аналізувати на відповідність законодавству України провадження підприємницької діяльності будь-яким суб'єктом господарювання
3.4	Аналізувати нормативно-правові акти України
3.5	Створити ефективну систему захисту суб'єкта підприємництва від недобросовісної конкуренції
3.6	Застосовувати набуті знання з метою захисту прав споживачів

ІІІ. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Лекційні заняття

№ пор.	Тема та зміст	Кількість годин за формою навчання		Цілі
		денна	заочна	
1	2	3	4	5
1.	<p style="text-align: center;">Поняття, структура, джерела і місце підприємницького права в правовому полі України</p> <p>Підходи до визначення поняття підприємницького права правових наукових шкіл. Еволюція підприємницького права розвинених країн. Зв'язок підприємницького права з господарським, цивільним, адміністративним, кримінальним, трудовим і сімейним. Предмет, методи підприємницького права та класифікація його джерел. Поняття та ознаки підприємництва. Види підприємницької діяльності.</p> <p><i>Література:</i> [1, 7, 54, 55, 56, 61]</p>			1.1, 1.4, 0,5 2.3, 3.1, 3.4
2.	<p style="text-align: center;">Державне регулювання підприємницької діяльності</p> <p>Правовий механізм легітимації суб'єктів підприємницької діяльності. Порядок реєстрації суб'єктів господарської діяльності ресторанного та готельного господарства. Ліцензування та патентування підприємницької діяльності. Види діяльності, що підлягають ліцензуванню. Порядок видачі ліцензій. Поняття та умови отримання торгового патенту. Державна політика ціноутворення. Фіксовані, регульовані та вільні ціни і тарифи.</p> <p><i>Література:</i> [1, 7, 8, 16, 19, 21, 34, 36-38, 43, 54, 55]</p>			1.2, 1.3, 0,5 2.1, 2.5 2.6, 3.2, 3.4
3.	<p style="text-align: center;">Правове регулювання діяльності окремих видів суб'єктів підприємництва</p> <p>Правовий статус фізичних осіб, господарських товариств та об'єднань підприємств. Особливості функціонування товарних та фондових бірж. Правове регулювання суб'єктів господарювання в сфері товарообігу. Торгові автомати. Особливості регулювання підприємницької діяльності готельного та ресторанного господарства. Готельний збір. Обов'язкова сертифікація готельних послуг. Правила роботи закладів ресторанного господарства. Санітарні правила для підприємств громадського харчування. Порядок зупинення діяльності. Порядок відновлення платоспроможності боржника або визначення його банкрутом.</p> <p><i>Література:</i> [7, 8, 17, 18, 22, 53-58]</p>			1.4, 2.2, 0,5 2.3, 2.5, 2.7, 3.3, 3.4
4.	Правове регулювання договірних відносин у			1.5,

	підприємницькій діяльності Поняття та ознаки господарського договору. Кредитний договір. Способи забезпечення договірних зобов'язань. Поняття неустойки. Поняття поруки. Поняття гарантії. Поняття застави. Поняття завдатку. Відповіальність за порушення договірних зобов'язань суб'єктів готельного та ресторанного господарства. <i>Література:</i> [7, 8, 53-58]	0,5	1.13, 2.1, 2.6, 2.5, 3.1, 3.3, 3.4
5.	Правове регулювання розрахункових операцій Особливості відкриття рахунків у банках України та іноземних банках. Порядок тимчасового зупинення операцій та примусове стягнення коштів з рахунків підприємців. Порядок і форми безготівкових розрахунків між підприємцями. Обіг векселів. Правове регулювання обігу готівки суб'єктів готельного та ресторанного господарства. <i>Література:</i> [20, 24, 27, 48, 49, 50, 59]	0,5	1.2, 2.1, 3.1, 3.4
6.	Правове забезпечення захисту прав споживачів Органи захисту прав споживачів та їх компетенція. Вимоги до якості і безпеки продуктів харчування та продовольчої сировини. Правове регулювання реклами. Недобросовісна конкуренція. Відповіальність суб'єктів торговельної діяльності, готельного та ресторанного господарства за порушення прав споживачів. <i>Література:</i> [1, 7, 12-15, 23, 25, 26, 29-32, 39, 41, 42]	0,5	1.9, 2.2, 2.4, 3.4, 3.6
7.	Правові засади захисту від недобросовісної конкуренції в Україні Поняття та види недобросовісної конкуренції. Неправомірне використання ділової репутації підприємців. Створення перешкод підприємцям у процесі конкуренції. Неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці. Санкції за порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції. Законодавство про заборону зловживання монопольним становищем на ринку. Санкції за порушення анти monopольного законодавства. Правові засади захисту від недобросовісної конкуренції суб'єктів готельного та ресторанного господарства. <i>Література:</i> [1, 7, 8, 13, 54-59]	0,5	1.7, 1.10, 2.1, 2.5, 2.6, 3.4, 3.5

8.	<p>Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємців</p> <p>Державне регулювання ЗЕД. Особливості експорту (імпорту) товарів в Україні. Зовнішньоторговельна утода та її види. Особливості зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів готельного та ресторанного господарства в Україні та в світі. Розрахунки у міжнародних торговельних операціях. Порядок вирішення міжнародних комерційних спорів. Санкції за порушення законодавства про ЗЕД.</p> <p><i>Література:</i> [1, 7, 10, 28, 63, 52-62]</p> <p><i>Всього</i></p>	0,5	1.12, 2.3, 2.5, 3.1, 3.4	4
----	---	-----	--------------------------------------	---

3.2. Практичні заняття

№ п/п	Тема	Кількість годин за формою навчання		Діяльність студента	Цілі
		денна	заочна		
1	2	3	4	5	6
1	Поняття, структура, джерела і місце підприємницького права в правовому полі України		0,25	Обґрунтування генези дисципліни, встановлення її взаємозв'язку з іншими галузями права, участь у дискусії	1.1, 1.4, 2.3, 3.1, 3.4
2	Державне регулювання підприємницької діяльності		0,25	Аналіз законодавчих актів щодо ціноутворення, ліцензування та патентування підприємницької діяльності, в т.ч. для суб'єктів готельного та ресторанного господарства. Розв'язання ситуаційних задач, вирішення тестових завдань	1.2, 1.3, 2.1, 2.5, 2.6, 3.2, 3.4
3	Правове регулювання діяльності окремих видів суб'єктів підприємництва		0,25	Аналіз правових статусів господарських об'єднань, товарної та фонової бірж.. Обговорення особливостей функціонування торговельних підприємств, суб'єктів готельного та ресторанного господарства.	1.4, 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 3.3, 3.4
4	Правове регулювання договірних відносин у підприємницькій діяльності		0,25	Аналіз господарських договорів, кредитного договору, та дослідження способів його забезпечення, вирішення тестових завдань	1.5, 1.13, 2.1, 2.6, 2.5, 3.1, 3.3, 3.4

5	Правове регулювання розрахункових операцій		0,25	Аналіз процесу відкриття рахунків та здійснення розрахункових операцій, вирішення тестових завдань	1.2, 2.1, 3.1, 3.4
6	Правове забезпечення захисту прав споживачів		0,25	Аналіз законодавства в сфері захисту прав споживачів, в т.ч. в процесі надання послуг підприємств готельно-ресторанної справи, розв'язання ситуаційних задач, вирішення тестових завдань	1.9, 2.2, 2.4, 3.4, 3.6
7	Правові засади захисту від недобросовісної конкуренції в Україні		0,25	Обговорення та розробка заходів по припиненню дискримінації підприємств готельно-ресторанної справи, вирішення тестових завдань	1.7, 1.10, 2.1, 2.5, 2.6, 3.4, 3.5
8	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємців		0,25	Аналіз законодавства про ЗЕД, структури ЗЕД договору, видів ЗЕД договорів, обговорення особливостей ЗЕД підприємств готельного та ресторанного господарства, обговорення порядку вирішення міжнародних комерційних спорів	1.12, 2.3, 2.5, 3.1, 3.4
<i>Всього</i>			2		

4. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Вид заняття або індивідуального завдання	Тема заняття (розділ індивідуального завдання)	Форма (вид) використання комп'ютерних технологій	Назва програмного засобу	Для яких видів діяльності використовується
Практичні заняття та самостійна робота	Правове регулювання легітимації підприємницької діяльності	Рекомендується розв'язання практичних завдань, аналіз юридичних ситуацій з використанням комп'ютерної техніки	Система інформаційно-правового забезпечення ЛІГА: ЗАКОН Мережа інформації ЛІГАБІЗНЕС ІНФОРМ http://portal.rada.gov.ua/Zakonodavstvo_Ukraini	Аналіз законодавчої бази, розрахунок вартості ліцензії та торгового патенту для певних видів діяльності
Практичні заняття та самостійна робота	Правове регулювання договірних відносин у підприємницькій діяльності	Рекомендується розв'язання практичних завдань, аналіз юридичних ситуацій з виконанням комп'ютерної техніки	ЛІГА: ЗАКОН Мережа інформації ЛІГАБІЗНЕС ІНФОРМ http://portal.rada.gov.ua/Zakonodavstvo_Ukraini	Розробка варіантів отримання та повернення кредиту
Практичні заняття та самостійна робота	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємців	Рекомендується розв'язання практичних завдань, аналіз юридичних ситуацій з виконанням комп'ютерної техніки	ЛІГА: ЗАКОН Мережа інформації ЛІГАБІЗНЕС ІНФОРМ http://portal.rada.gov.ua/Zakonodavstvo_Ukraini	Аналіз нормативної бази, підготовка документації для отримання автоматичної експортної ліцензії

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ

Форма навчання	Чверть (семестр)	Форма підсумкового контролю
Заочна	III (IV)	Диференційований залік в усній формі за переліком питань

КРИТЕРІЙ

оцінювання знань, умінь і навичок студентів заочної форми навчання на диференційованому заліку

Оцінка	Критерії оцінки
відмінно	Виставляється студенту, який повністю та досконало вивчив і засвоїв матеріал програми, відпрацював літературні джерела з дисципліни, передбачені програмою, Господарський, Цивільний, Податковий Кодекси, основні Закони України та рішення Уряду з питань функціонування підприємства, економіки праці та соціально-трудових відносин, чітко і змістово відповідає на питання контрольної роботи та питання до заліку, теоретичні і методичні викладки підтверджують фактичними даними, розрахунками, вільно відповідає на додаткові питання по програмі курсу, без помилок розв'язує ситуаційні задачі.
добре	Виставляється студенту, який твердо засвоїв матеріал програми курсу, Господарський, Цивільний, Податковий Кодекси, основні Закони України та рішення Уряду з питань функціонування підприємств галузі, без суттєвих помилок відповідає на питання екзаменатора, не допускає принципових помилок при розв'язуванні ситуаційних задач контрольної роботи.
задовільно	Виставляється студенту, який вивчив матеріал програми по конспекту, відповідає нечітко (або не на всі) на питання до контрольної роботи та/або заліку, при розв'язуванні ситуаційних задач допускає прорахунки принципового характеру, не додержується послідовності в викладенні матеріалу програми.
незадовільно	Виставляється студенту, який поверхово або зовсім не відповідає на питання до контрольної роботи та заліку, проявляє нерозуміння теоретичних та практичних знань з основ підприємництва, не може розв'язати ситуаційну задачу і підкріпити теоретичні і методичні питання прикладами.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри

Протокол № _____ від „ _____ ” 2011 р.

Завідувач кафедри _____ проф. Зайнчковський А.О.

Викладач навчальної дисципліни _____ доц. Новойтенко І.В.

6. Список рекомендованої літератури

Основна

1. Конституція України: із змінами і доповненнями, внесеними Законом від 8 грудня 2004 року № 2222.– К.: Атіка, 2006.– 64 с.
2. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. із змінами та доповненнями – Х.: Рубікон, 1997.- с. 4 – 110.
3. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р.
4. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Голос України.-2001.- 19 червня.
5. Бюджетний кодекс України від 21 червня 2001 р. // Голос України – 2001.-24 липня; Урядовий кур'єр. - 2001.-25 липня.
6. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. К.: Кондар, 2004.– 104 с.,
7. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р.- К.: Кондор, 2003.- 208 с.
8. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р.- К.: Кондор, 2003.- 400 с.
9. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р.//Голос України. - 2004.- 18 травня; 20 травня; Урядовий кур'єр. - 2004.- 14 липня.
10. Закон України «Про ратифікацію Протоколу про вступ України до Світової організації торгівлі» від 10.04.2008 р. №250. -//ВВРУ.- 2008. - №23.
11. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 20 березня// ВВРУ.- 1991.- №21.
12. Закон України “Про захист прав споживачів” від 12.05.1991 р. // ВВРУ.- 1991.- №30.
13. Закон України “Про захист від недобросовісної конкуренції” від 7.06.1996 р. N 36. Ст. 391.
14. Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів» від 23.12.1997 р. №771. -//ВВРУ.- 1998.- №19.
15. Закон України “Про рекламу” від 3.12.1996 р.//Голос України. - 2003.- 24 жовтня.
16. Закон України «Про ціни та ціноутворення» від 03.12.90 р. №507.-//ВВРУ.- 1990.- №52.
17. Закон України “Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 р. № 3480. -// ВВРУ.- 2006.- №31.
18. Закон України «Про товарну біржу» від 10.12.1991 р. №1956. - // ВВРУ.- 1991.- №10.
19. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» від 16.07.1997 р. № 996. -//ВВРУ.- 1997.- №40.
20. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06.2000 р. №1775.
21. Закон України «Про споживчу кооперацію» від 10.04.1992 р. № 2265 // ВВРУ.- 1992.- №30.
22. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24.02.1994 р. № 4004// ВВРУ.- 1994.- №27.
23. Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 06.07.1995 р. №265. - // ВВРУ.- 1995.- №28.
24. Закон України «Про об'єднання громадян» від 16.06.1992 р. № 2460. - // ВВРУ.- 1992.- №34.
25. Закон України «Про стандартизацію» від 17.05.2001 р. №2408. - // ВВРУ.- 2001.- №31.
26. Закон України «Про електронний цифровий підпис» від 22.05.2003 р. № 852. - // ВВРУ.- 2003.- №36.
27. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.01.1991 р .№ 959. -// ВВРУ.- 1991.- №29.

28. Указ Президента України «Про заходи щодо посилення державного захисту прав споживачів» від 12.01.2002 р. № 16.
29. Указ Президента України «Питання державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики» від 18.03.2003 р. № 225.
30. Декрет Кабінету Міністрів України «Про державний нагляд за дотримання стандартів, норм і правил та відповідальності за їх порушення» від 08.04.1993 р. №30-93.
31. Декрет Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію та сертифікацію» від 10.05.1993 р. №46-93.
32. Постанова Верховної Ради України «Про основні положення податкової політики в Україні» від 04.12.1996 р. №561.
33. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Концепцію розвитку внутрішньої торгівлі України» від 20.12.1997 р. № 1449.
34. Постанова Кабінету Міністрів України «Про термін дії ліцензії на провадження певних видів господарської діяльності, розміри і порядок зарахування плати за їх видачу» від 29.11.2000 р. № 1755.
35. Постанова Кабінету Міністрів України "Про впровадження штрихового кодування товарів" від 29.05.1996 р. №574.
36. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Правил роздрібної торгівлі, прокату примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних" від 04.11.1997 р. №1209.
37. Постанова Кабінету Міністрів України «Про удосконалення порядку формування цін» від 18.12.1998 р. №1998.
38. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку органів ліцензування» від 14.11.2000 №1698.
39. Постанова Кабінету Міністрів України «Питання координаційної Ради з питань захисту прав споживачів» від 28.03.2007 р. №555.
40. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та Правил торговельного обслуговування населення» від 15.06.2006 р. №833.
41. Постанова Кабінету Міністрів України "Про щорічний Всеукраїнський конкурс якості" від 16 листопада 2001 року №1502.
42. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Програми запровадження системи управління якістю в органах виконавчої влади» від 11 травня 2006 року № 614).
43. Наказ Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі України «Про затвердження Інструкції про порядок позначення роздрібних цін на товари народного споживання в підприємствах роздрібної торгівлі та закладах ресторанного господарства» від 04.01.1997 р. №02.
44. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України «Про затвердження Правил роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства від 24.07.2002 №219.
45. Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо забезпечення якості та безпеки товарів і послуг підприємств ресторанного господарства» 22.07.2008 №295.
46. Наказ Державного комітету статистики України «Про затвердження Інструкції щодо заповнення форм державних статистичних спостережень стосовно торгової мережі та мережі ресторанного господарства» 24.10.2005 №327.
47. Санитарные правила для предприятий общественного питания, включая кондитерские цехи и предприятия, вырабатывающие мягкое мороженое от 19.03.1991 р. №
48. Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами» від 11.07.2003 р. № 185.
49. Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами» від 19.04.2007 р. № 104.

50. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України «Про затвердження Положення про штрихове кодування товарів» від 20.08.2002 р. №255.

51. Наказ Міністерства охорони здоров'я України "Про затвердження Порядку проведення експертизи реєстраційних матеріалів на лікарські засоби, що подаються на державну реєстрацію (перереєстрацію), а також експертизи матеріалів про внесення змін до реєстраційних матеріалів протягом дії реєстраційного посвідчення" від 26.08.2005 р. №426.

52. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції про порядок реєстрації виданих, повернутих і використаних довіреностей на одержання цінностей» від 16.05.1996 р. №99.

53. Наказ Міністерства транспорту України «Правила оформлення перевізних документів» від 21.11.2000 р. № 644.

54. Постанова Національного банку України «Про Українську міжбанківську валютну біржу» від 08.07.1993 р. №50.

55. Постанова Головного державного санітарного лікаря України Про затвердження Державних санітарних правил і норм "Мікробіологічні нормативи та методи контролю продукції громадського харчування" N139 від 07.11.2001р.

Додаткова

56.Зразки процесуальних документів (заяви, позовні заяви, скарги, клопотання, що подаються до суду) / Укладачі: Лядецький М.М., Хавронюк М.І., Кравчук В.Н. Стратегія і тактика цивільного процесу. Практичний посібник.- К.; Атіка, 2003.- 352 с.

57.Крилова Н.В. Міжнародна торгівля: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2008. – 365 с.

58.Колпаков В.К. Адміністративне право України: Підручник.- К.: Юрінком Інтер, 2003.- 736 с.

59.Підприємницьке право: Практикум / Л.В. Ніколаєва, О.В. Старцев, П.М. Пальчук, О.О. Бакалінська. – К.: Істіна, 2002. – 326 с.

60.Господарське (підприємницьке) право України: Підручник /Під заг. Ред.. Р.Б. Шишки і Я.А. Чапичадзе. – Харків: Еспада , 2007. – 552 с.

61.Саніахметова Н.О. Підприємницьке право: Навч. посібник.- К.: А.С.К., 2002.- 704 с.

62.Теньков С.О. Науково-практичний коментар до Господарського кодексу України від 16 січня 2003 р.- К.: Видавництво А.С. К., 2004.- 720 с.

63.Торговое право: Учебное пособие / Попов А.А. – 5-е изд., перераб. и доп. – Харьков: БУРУН и К, 2007. – 288 с.

Сторінка-вкладиш щорічних змін програми

Навчальний рік	Розділ програми	Назва зміни	Номер протоколу засідання кафедри і дата	Підпис завідувача кафедри
1	2	3	4	5